

Q. F. F. Q. S.

THESES PHILOSOPHICÆ,

QUAS,

Suffragante Ampliff. Senat. Philosoph. in Regia Aca-
demia Aboënsi,

Sub PRÆSIDIO

VIRI Maxime Reverendi atque Celeberrimi,

D:NI WILHELMI ROB.
NÄÄF,

Poëf. PROFES. Reg. & Extraord.

Pro GRADU

Publicæ Ventilationi submittit

ANDREAS TIMBERG,

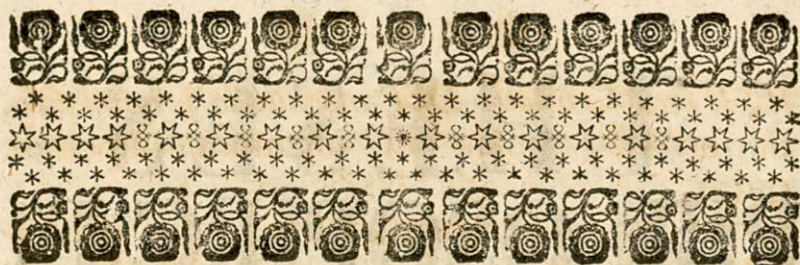
WESTRO-GOTHUS,

DIE XIX. MAJ. ANNI MDCCLX.

L. H. A. M. S.

ABOÆ, Impressit Dire&. & Typogr. Reg. Magn. Duc.
Finland. JACOB MERCKELL.

THESIS I.

Systema philosophiæ recentioris qui paullo sagaciori perlustraverit animo, is, sicubi alias, hic certe, multa animadvertet, quæ cum libertate mentis humanæ, vel plane non, vel non nisi adhibita interpretatione plus quam liberali, in concordiam redigi possint.

THES. II.

IN repræsentatione omnium mundorum possibilem qui primum & adæquatum de DEO conceptum se invenisse gloriantur, næ illi, si quid ego judico, in inani subtilitate nescio quam quærent laureolam.

THES. III.

Sententia Leibnitii, Theodic. §. 19: *Malum comparatum bono, pro nihilo haberi posse,*

se, si vera Civitatis DEI magnitudo perpendatur, durior est, quam ut assensum impetrare queat.

THES. IV.

SI quis etiam, quam idem illustris Vir de permissione mali fovet doctrinam, vid. Hanschii Theor. Metaphys. XXXII ex Phil. Leib. tanto philosopho prorsus indignam judicaverit, æquior esse volo, quam ut illud ægre feram. Præterquam enim quod arbitrarie conficta sit omnique destituta fundamento, justitiam pariter ac sanctitatem DEI, quicquid argutetur Bilfingerus de Orig. & permis. mali §. 422, adeo adversa petit fronte, ut nihil supra.

THES. V.

APud æquos rerum æstimatores ut firmum omnino & inconcussum manet, facta, sub conditione nunquam implenda ad existentiam transitura, nec præmium, nec poenam mereri; ita frustra sunt, inque summas difficultates, sine emergendi spe, dantur præcipites, qui ad ductum *Reuschii*, &, qui nuper ipsi pollicem pressit, *Car. Goth.*

Mulleri, peccatum Adamiticum ex scientia DEI media nobis imputari, dictitant.

THES. VI.

Satis quandoquidem numerosa est eorum phalanx, qui doctrinam de resurrectione mortuorum, qualem Sacra Oracula delineant, tanquam absurdam rident, variisque cavillationibus vexant; laude sua haudquam fraudandos censemus, qui contra id genus homines, seposita revelationis face, divini hujus actus possibilitatem vindicant, solide probantes, conceptu ejus nihil omnino contineri, quod veritates, lumine naturæ cognitæ, convellat infirmetque. At longius qui progrediuntur, & cum *Stiebritzio*, aliisque earundem partium, futuram olim restitutionem vitæ, morte corporum amissæ, ex ratione, sibi relicta, demonstrandam suscipiunt, eorum operam pro ihani merito reputamus.

THES. VII.

Artes politiores scientiasque in universum omnes, tanquam generi humano noxias morumque corruptrices, eo siquidem
 successu

succesſu redarguit Vir ille ingenioſiſſimus *Joh. Rouſſeau*, ut ab inclita Academia Divi-
vionenſi ampliſſimum reportaret præmium;
fallor, an verius quidquam de eo dici poſ-
ſit, quam quod rem peſſimam optime ege-
rit.

THES. VIII.

Qui, præeunte Wolfio, neſcio quo prætex-
tu ſibi aliisque fidem facere conantur,
legem naturæ adeo abſtracte tractandam eſ-
ſe, ut ab Atheis recipi queat, aut luſu
verborum fumum gerrasque Siculas ven-
dunt, aut doctrinam morum ita inſtitui vo-
lunt, ac ſi tantum liceret, quantum phi-
lauriæ libuerit.

THES. IX.

Nec magis ſobrie philoſophatur *Joh. Jac. Schmauſſus*, dum, in *novo ſuo Juris Nat. ſyſtemate*, omnes in id intendit ner-
vos, ut inſtinctibus naturæ, veteribus *περὶ φύσιν*
καὶ φύσιν dictis, moralitatem actionum hu-
manarum metiendam eſſe, obtineat. Quam-
vis enim explorata ſit veritas, hujusmodi
inſtinctus nobis non fruſtra inditos eſſe,

sed in fines ente supremo dignissimos, ipsius videlicet gloriam nostramque perfectionem, per quas totum hoc universum est explicabile; juxta tamen fida edocemur experientia, nos per motiva ab intellectu petita, posse instinctus istos eo dirigere, ut fines a DEO præfixos exsequantur: posse etiam ex adverso eosdem per motiva sensualia, variis blandimentis condita, ita determinare, ut a dictis finibus immane quantum discrepent. Unde, vel me tacente, res ipsa loquitur, tantum abesse, ut, quos nobis natura insevit, impetus stimuli que, tanquam basis & fundamentum, doctrinæ Juris Naturæ substerni debeant, ut regula potius, ad quam dirigantur, magnopere opus habeant.

THES. X.

Sicut Lex naturæ nos ad unum omnes nostræ nunquam satis deplorandæ, & connatis viribus ineluctabilis, miseriæ convincit, convictisque occasionem subministrat investigandi sanctiorem viam salutis, post fata obtinendæ; ita, finem juris Naturæ ambitu

bitu hujus vitæ adeo non includi, ut ad futuram se potius extendat, contra Pufendorfium recte monet Leibnitius.

THES. XI.

PAtriam si quis a totali exitio, vel gravi saltem discrimine, servare valeat, in hoc vel cum vitæ periculo ipsi elaborandum esse tuto asserimus; nec illis adversi, qui innoxium civem, ubi instar victimæ publicæ ab hoste, civitati durissima quævis minitante, deposcitur, ad se dedendum certamque mortem oppetendam, ex principiis justî neutiquam teneri, contendunt. Inter utramque enim sententiam qui pugnam aliquam comminiscuntur, opinione præjudicata certissime laborant.

THES. XII.

Regulas prudentiæ, quas sanior subministrat Politica, veritates esse, easdemque certas & demonstrabiles, nemo ut, nisi præcipiti judicandi vitio plane abreptus, facile inficias iverit: ita nec diffitendum, in applicatione earundem, absque imprudentiæ nota, errorem committi posse; idque
tum

tum demum maxime, ubi intervenerint casus, quorum certa & infallibilis præsensio finitæ mentis aciem longe superat. Vulgatum igitur illud Cardinalis Richelii: *Ab imprudenti infelix non nisi nomine differt*, hyperbolen magis, quam nudam sapit veritatem.

THES. XIII.

AN fideli cum infidelibus, duriori urgente necessitatis telo, foedera inire liceat, operosius alii discutiant; mihi vero fortasse ignosci poterit, si absque scrupulo in eorum transfirem castra, qui a veræ religionis extorre in tuto collocari, quam Christiano in prædam cedere, præoptant.

THES. XIV.

VAnam omnino & ineptam operam sumunt, qui cum auctore libri, cui titulus: *L'Esprit des loix*, peccata vulgo gentilium dicta, per humorum temperiem, influxum climatis, & id genus alia, excusare nituntur. Etiam si enim in promptu sint exempla, quæ inclinationes, ex his fontibus dimanantes, ad mores formandos mirum quantum conferre, probent; easdem tamen,

tamen, occulta quadam vi, hominem in calles & præcipitia vitiorum adeo non abripere, ut iusta potius adhibita industria, rationem haud gravate moderatricem agnoscant dominamque, vel sola convincit experientia interna, ita evidens, ut in dubium vocari nequeat, quin magnopere reclamet.

THES. XV.

MOratoribus olim populis in usu fuisse novimus, ut quotiescunque civium aliquis, vel partium favore, vel divitiis, vel alia quavis ratione, communem sortem excedere, & gloriolam præ cæteris consequi videretur, eum, tanquam securitati publicæ noxium, ad determinatum tempus in exilium mitterent. Nec diffitemur, summo imperanti magnopere cavendum esse, ne auctoritas cujusquam privati usque eo excrescat, ut reipublicæ formidabilis evadat, eidemque pericula impune creare possit. At eximiæ virtutis virum, nullam aliam ob causam, quam prævalentem potentiam & insignem existimationem, patria fortunisque

expellere, id verò non tantum justitiæ, sed & prudentiæ regulis immane quantum repugnat.

THES. XVI.

Quænam regiminis forma alteri præferri debeat, inter se digladiantur, quibus volupe sit, modo meminerint, in errore civem versari gravissimo, nisi pro ea, tantquam optima, calculum posuerit, quam sanctam rectamque se habiturum esse, sancte promiserit.

